

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P.**, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou L., proti odporcovi: 1/ **R.**, a odporcovi: 2/ **A.**, právne zastúpenému J., **v konaní o vydanie veci, eventuálne o zaplatenie sumy 150 429,08 eur (4 531 826,45 Sk) s príslušenstvom**, na odvolanie odporcu 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. apríla 2012 č. k. 38Cb/1/2011-Db-798, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. apríla 2012 č. k. 38Cb/1/2011-Db-798 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom návrh na vydanie veci zamietol, odporcom 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia, vo zvyšku konanie zastavil s tým, že o trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že si navrhovateľ pôvodne uplatnil voči odporcovi 1/ a 2/ právo na vydanie hnutelnej veci - autobusu zn. NEOPLAN ŠPZ MY-601 AA, výr. č. motora 423900000110495/1995, výr. č. vozidla 8814399/1988 alebo zaplatenie sumy 150 429,08 eur (4 531 826,45 Sk) s 22 %

úrokom z omeškania od 21. decembra 1997 až do zaplatenia. Zároveň navrhovateľ navrhol vydať predbežné opatrenie, ktorým by súd zakázal odporcovi 1/ a 2/ akýmkoľvek spôsobom nakladať s motorovými vozidlami špecifikovanými v návrhu, ktorý neskôr spresnil. Po podaní návrhu vzal navrhovateľ návrh čiastočne späť tak, že žiadal, aby odporcovia 1/ a 2/ v prípade, že ak v čase rozhodovania krajského súdu nebude vyššie uvedený autobus, vydanie ktorého navrhovateľ alternatívnym petitom žiadal, existovať, boli zaviazaní solidárne na zaplatenie sumy 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia, a to titulom náhrady škody.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe návrhu navrhovateľa nariadil voči odporcovi 1/ a 2/ predbežné opatrenie uznesením č. k. 28Cb/84/1999-77, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25. októbra 2000 sp. zn. 1Obo/141/2000 potvrdil. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 12. decembra 2002 č. k. 28Cb/84/99-Db-245 zaviazal odporcov 1/ a 2/ zaplatiť navrhovateľovi solidárne sumu 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia a vo zvyšku konanie zastavil.

Na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 08. marca 2005 sp. zn. 1Obo/222/03, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. decembra 2002 č. k. 28Cb/84/99-Db-245, Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 27. septembra 2005 č. k. 28Cb/84/99-Db-498 opätovne zaviazal odporcov 1/ a 2/ na zaplatenie sumy 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 15. decembra 2007 sp. zn. 1Obo/24/2006 rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací na mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky uznesením zo dňa 28. februára 2011 č. k. 1MObdov/23/2008 rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 27. septembra 2005 č. k. 28Cb/84/99-Db-498 a rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 15. decembra 2007 sp. zn. 1Obo/24/2006 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že právne posúdenie veci nebolo správne, keď nárok navrhovateľa vyjadrený v peniazoch posúdili ako nárok na bezdôvodné obohatenie a nie ako nárok zo zodpovednosti za škodu bez toho, že by

sa bol krajský súd vysporiadal s tým, či odporca 1/ a 2/ nadobudli vec do spoločnej držby, resp. či ju mal v držbe iba niektorý z nich.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvého stupňa zdôraznil, že vzhľadom na viazanosť právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho ako aj v záujme právnej istoty účastníkov konania napadnutým rozhodnutím rozhodol súd prvého stupňa aj o čiastočnom späťvzati návrhu navrhovateľom, ktorý bol doručený krajskému súdu dňa 24. októbra 2002 a s ktorým odporcovia 1/ a 2/ na pojednávaní dňa 04. októbra 2011 súhlasili tak, že konanie v časti rozdielu medzi pôvodne uplatnenou sumou 150 429,08 eur (4 531 826,45 Sk) a sumou 129 037,71 eur (3 887 390 Sk), t. j. v časti sumy 21 391,37 eur (644 436, 45 Sk) s 22 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 21. decembra 1997 ako aj v časti rozdielu úroku medzi 22 % a 17,6 % ročne, t. j. 4 % zo sumy 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) podľa § 96 ods. 1 a 3 O. s. p. zastavil.

Krajský súd v Banskej Bystrici po prejednaní veci, zopakovaní dokazovania a vykonaní dokazovania aj prečítaním listín, ktoré účastníci konania navrhli, vrátane ďalších listinných dôkazov, zistil, že navrhovateľ zaplatil za autobus okrem kúpnej ceny 3 198 572,45 Sk aj clo vo výške 483 023 Sk a DPH vo výške 851 731 Sk, celkom 4 553 326,45 Sk tak ako to pôvodne v návrhu navrhovateľ uviedol, čo v konaní aj listinnými dôkazmi preukázal. Trval preto na zaplatení takej výšky škody akú ustálil znalec v znaleckom posudku. Zároveň žiadal priznať 17,6 % úrok z omeškania od 21. decembra 1997 až do zaplatenia dlžnej sumy odporcom 1/ a 2/, t. j. za obdobie, od ktorého odporcovia 1/ a 2/ autobus navrhovateľovi nevrátili a zadržovali ho protiprávne.

S poukazom na ust. § 1 ods. 1 a ods. 2, § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, § 123, § 126 ods. 1, § 131 ods. 1, § 415, § 420 ods. 1 a 3, § 438, § 439, § 442 ods. 2, § 443, 659, § 661 a § 662, § 724, § 725 a § 517 Občianskeho zákonníka dospel krajský súd k záveru, že navrhovateľ v konaní jednoznačne preukázal, že ku dňu 02. júla 1997, kedy odovzdal autobus NEOPLAN N 122 ŠPZ MY 661 AA odporcovi 1/ bol jeho vlastníkom. Navrhovateľ ako vlastníka autobusu NEOPLAN N 122 odporcovi 1/ žiaden písomný a ani ústny súhlas na akúkoľvek inú dispozíciu s autobusom než na začatie konania STK pre tento autobus nedal. Navrhovateľ odovzdal a odporca 1/ prevzal predmetný autobus tak ako to vyplýva z potvrdenia zo dňa 02. júla 1997, ktoré potvrdenie podľa krajského súdu spĺňa základné

zákonné predpoklady príkaznej zmluvy podľa ust. § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom autobus navrhovateľa prevádzkoval minimálne od 10. júla 1997 odporca 2/, pretože ho v tento deň od odporcu 1/ prevzal a odovzdal odporcovi 1/ až 10. decembra 1997.

Súd prvého stupňa zdôraznil, že zmluvu o nájme dopravného prostriedku v písomnej forme neuzavrel navrhovateľ ani s odporcom 2/ napriek tomu, že odporca 2/ pre neho vykonával prepravu turistov predmetným autobusom do Španielska a do Francúzska v časovom období minimálne od 10. júla 1997. Vzťah, ktorý vznikol medzi navrhovateľom a odporcom 2/ posúdil krajský súd s prihliadnutím na písomný súhlas navrhovateľa s prevádzkovaním jeho autobusu odporcom 2/ zo dňa 21. augusta 1997, ktorým zasielal aj doklad o poistení vozidla - zelenú kartu a osvedčenie o technickom stave vozidla pre vodičov ako vzťah, ktorý vznikol na základe zmluvy o výpožičke autobusu podľa § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd ďalej uviedol, že odporca 1/ už dňa 10. júla 1997, t. j. v čase kedy autobus NEOPLAN N 122 nemal ešte pridelenú riadnu ŠPZ, ale jazdil len na dočasne pridelenej ŠPZ, tento prenajal na obdobie letnej turistickej sezóny, a to bez súhlasu navrhovateľa odporcovi 2/. Táto jediná písomná zmluva o prenájme dopravného prostriedku je zmluva uzavretá medzi odporcom 1/ a 2/ dňa 10. júla 1997, ktorá nie je podľa súdu prvého stupňa platným právny úkonom, pretože nebola uzavretá so súhlasom vlastníka. Z protokolu o prevzatí vozidla spísaného medzi odporcom 1/ a odporcom 2/ dňa 10. decembra 1997 vyplýva, že odporca 2/ vrátil autobus po skončení sezóny 1997 odporcovi 1/. Súd prvého stupňa dodal, že odporca 1/ autobus navrhovateľovi nevrátil napriek tomu, že listinným dôkazom zo dňa 27. februára 1998 preukazoval odporca 1/ prevzatie autobusu navrhovateľom. Z takto vykonaného dokazovania podľa súdu prvého stupňa vyplynulo, že vzťah, ktorý nastal potom ako odporca 1/ prevzal od odporcu 2/ autobus a tento nevrátil navrhovateľovi je potrebné posúdiť ako vzťah vlastníka autobusu a jeho držiteľa, ktorým bol odporca 1/ ako neoprávnený držiteľ, pretože navrhovateľ odporcovi 1/ súhlas na nakladanie s jeho vecou - autobusom nedal. Odporca 1/ ďalej nemal od navrhovateľa ako vlastníka žiadne poverenie na to, aby dal autobus do opravy.

Krajský súd v Banskej Bystrici v napadnutom rozhodnutí bol toho názoru, že na uzavretie zmluvy o prenájme dopravného prostriedku, na základe ktorej prevzal odporca 2/ od odporcu 1/ autobus nebol odporca 1/ oprávnený. Odporca 2/ mal preto vrátiť autobus navrhovateľovi, keďže od začiatku vedel, že odporca 1/ nie je vlastníkom autobusu ako aj to, že s navrhovateľom nemá uzavretú písomnú zmluvu o prenájme autobusu. Na zodpovednosti odporcu 2/ za vzniknutú škodu podľa súdu prvého stupňa nič nemení ani tá skutočnosť, že trestné stíhanie bolo voči nemu rozhodnutím Okresnej prokuratúry zo dňa 23. júna 2010 v znení rozhodnutia Krajskej prokuratúry zo dňa 30. augusta 2010 právoplatne zastavené, pretože v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-261/10-1998 sa zodpovednosť odporcu 2/ za vzniknutú škodu neprejednávala.

Podľa súdu prvého stupňa protiprávnym konaním odporcu 2/ keď vypožičaný autobus nevrátil zámerne navrhovateľovi, ale odporcovi 1/ ako aj neoprávnenou držbou autobusu po termíne 10. decembra 1997 - individuálnym konaním oboch odporcov bola navrhovateľovi spôsobená škoda tým, že sa jeho majetok znížil o hodnotu nevráteného autobusu, za čo nesú zodpovednosť odporca 1/ a 2/ vo vzťahu k celej hodnote predmetu sporu spoločne a nerozdielne. Pokiaľ ide o výšku škody odporcu 1/ ale aj odporcu 2/ túto namietali. Súd prvého stupňa zdôraznil, že na tvrdenia odporcu 1/, že autobus nespĺňa normu Euro 1, nemohol prihliadnuť, z ktorého dôvodu cena autobusu nemohla byť vo výške akú pôvodne stanovil znalec I. vo svojom posudku a jeho doplnení po zohľadnení amortizácie. Všeobecná hodnota autobusu vrátane DPH k 20. decembru 1997 bola týmto znalcom vyčíslená na sumu 3 887 388 Sk, znalec I. vypracoval dodatok k pôvodnému posudku pod č. 10/1999 dňa 26. marca 1999. Súd prvého stupňa dodal, že aj znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva č. 50/2010 zo dňa 25. februára 2010, ktorý bol vypracovaný na základe objednávky Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, Úrad justičnej a kriminálnej polície PZ k č. k. ČVS: OÚV-261/10-BB-98 vo veci posúdenia emisnej normy EURO 0 a EURO 1 s vplyvom na hodnotu autobusu (zväzok č. 5 cit. vyšetrovacieho spisu, str. 964-997) uvádza, že emisná norma EURO 1 nemá žiaden vplyv na všeobecnú hodnotu autobusu tak ako ju vyčíslil I.. V tejto súvislosti poukázal súd prvého stupňa aj na znalecký posudok I. č. 15/2008 zo dňa 09. apríla 2008 vypracovaný na základe objednávky odporcu 2/, v ktorom sa uvádza, že všeobecná hodnota autobusu v prípade nesplnenia pri prihlasovaní normy EURO 1 je ku dňu 20. decembra 1997 v sume 1 214 529 Sk bez DPH.

Súd prvého stupňa ohľadom evidencie autobusu na Dopravnom inšpektoráte v Myjave uviedol, že ak by tvrdenie odporcu 1/ o technickej nespôsobilosti autobusu bolo pravdivé, nebol by dopravný inšpektorát tento autobus zaradil do evidencie. Súd prvého stupňa poukázal aj na to, že z technického preukazu predmetného vozidla je zrejmé, že technická spôsobilosť autobusu bola schválená na prevádzku na pozemných komunikáciách a že boli pre tento autobus povolené výnimky z vyhlášky č. 116/1997 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení platnom k 20. augustu 1997 uvedené v § 105 ods. 2 písm. a/, d/, f/, l/ a m/.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ preukázal existenciu svojho vlastníckeho práva, a teda svoju aktívnu legitímáciu domáhať sa ochrany, ktorá mu ako vlastníčkovi hnutelnej veci - autobusu NEOPLAN N 122 prislúcha, pretože tak odporca 1/ ako aj odporca 2/ užívali autobus aj po čase, od ktorého už od vlastníka autobusu na takéto užívanie súhlas nemali. Zasahovali tak do vlastníctva navrhovateľa neoprávnenou držbou, pretože mu zabránili a znemožnili disponovať autobusom, využívať ho a nakladať s ním ako so svojim vlastníctvom. Odporca 1/ tak porušil povinnosti vyplývajúce pre neho zo záväzku podľa § 659 Občianskeho zákonníka a nasl., podľa ktorého prevzal od navrhovateľa autobus, avšak tento mu nevrátil, ale aj podľa § 131 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ho zadržoval a navrhovateľovi nevrátil. Listina z 27. februára 1997 podľa súdu prvého stupňa nie je vierohodným dôkazom o vrátení autobusu navrhovateľovi a nevierohodné sú aj jeho predchádzajúce tvrdenia o tom ako a prostredníctvom koho vracal autobus, ktoré sa vyšetrovaním a ani žiadnymi inými dôkazmi nepodarilo odporcovi 1/ preukázať. Nesie tak zodpovednosť za vzniknutú škodu, ktorá nastala navrhovateľovi v majetkovej sfére a ktorá je vyjadrená objektívne v peniazoch, a to vo výške 3 887 390 Sk, rovnako ako aj odporca 2/. Ten porušil povinnosť vrátiť autobus navrhovateľovi, ktorý bol jediný legitímny vlastník, ktorý mu ho na základe zmluvy o výpožičke poskytnutím súhlasu na prevádzkovanie vypožičal podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale porušil aj povinnosť podľa § 131 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ho neoprávnene zadržoval a navrhovateľovi nevrátil. Keďže sa podľa ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka zavinenie predpokladá, ide tak o všeobecnú zodpovednosť, preto nie je pre splnenie podmienok zodpovednosti rozhodujúce, či škoda bola spôsobená úmyselne alebo z nedbanlivosti. Odporcovia 1/ a 2/ nepreukázali existenciu takých okolností, z ktorých by bolo možné spoľahlivo usúdiť, že škode nemohli zabrániť ani vynaložením všetkého

úsilia, ktoré bolo možné od nich objektívne požadovať. Existuje tak príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti odporcami 1/ a 2/ prevzatej na základe záväzku obsiahnutého v listine zo dňa 02. júla 1997 a súhlasu navrhovateľa zo dňa 21. augusta 1997 adresovanom odporcovi 2/, ale aj ich neoprávnenou držbou po termíne 20. decembra 1997 a škodou, ktorá navrhovateľovi nevrátením autobusu nesporne vznikla.

V súvislosti s návrhom odporcu 1/ na vykonanie nového znaleckého posudku a konfrontáciu znalcov, súd prvého stupňa uviedol, že týmto návrhom nevyhovel z dôvodu, že odstupom času pätnástich rokov by nový posudok nebol účelný, pretože by znalec nemal k dispozícii žiadne iné listinné dôkazy aké mal k dispozícii znalec I., pričom konfrontácia znalcov by na veci nič nezmenila. Súd prvého stupňa zároveň uviedol, že na závery znaleckého posudku vyhotoveného na objednávku odporcu 2/ neprihliadol, pretože tento znalec nemal k dispozícii ani toľko dôkazov ako I. s tým, že znalec nebol ustanovený ani vyšetrovacím orgánom ani súdom.

Pri stanovení výšky náhrady škody vychádzal súd prvého stupňa zo znaleckého posudku a dodatku I., ktorý ho vypracoval bezprostredne po vzniku škodnej udalosti a priznal navrhovateľovi skutočnú škodu vo výške 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia podľa § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tak ako to navrhovateľ navrhol, ktorú sú mu obaja odporcovia povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne. V časti, v ktorej vzal navrhovateľ čiastočne návrh späť, t. j. vo výške rozdielu 21 391,37 eur (644 436, 45 Sk) a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania súd konanie podľa § 96 ods. 1 a 3 O. s. p. zastavil a v časti návrhu, ktorým si pôvodne navrhovateľ uplatnil právo na vydanie autobusu NEOPLAN N 122 návrh z dôvodu, že autobus nie je možné vydať, zamietol. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca 1/ a odporca 2/.

Odporca 1/ podaným odvolaním navrhol napadnutý rozsudok v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odporca 1/ má za to, že súd prvého stupňa primeraným spôsobom nereagoval na jeho návrh na vykonanie dôkazov. Dodal, že namietal vadnosť znaleckého posudku I.a č. 01/1999 zo dňa 11. januára

1999, pretože v autobuse nikdy nebol menený motor, ktorá skutočnosť je zrejmá z vyšetrovania v trestnom konaní vedenom v tejto veci, kedy samotný výrobca uviedol, že motor bol vyrobený v roku 1985 a plní normy Euro 0. Odporca 1/ poukázal aj na to, že znalec vychádzal z takého prekladu, ktorý bol zrejme zámerne tendenčný, aby sa vyvolal dojem splnenia technickej normy Euro 1. Odporca 1/ zdôraznil, že autobus bol podľa dokladu JCD o dovoze dovezený dňa 26. júna 1997, kedy bola podaná aj žiadosť o jeho prihlásenie do evidencie SR. Z uvedeného podľa odporcu 1/ je zrejmé, že autobus nemohol mať taký koeficient predajnosti aký stanovil znalec I. Odporca 1/ v tejto súvislosti poukázal aj na Protokol o kontrole vozidla, z ktorého je zrejmé, že navrhovateľ k tomuto protokolu doložil doklad od MERCEDES BENZ Bratislava o roku výroby vozidla /motor/ 1995, z ktorého dôvodu sa nemusel dokladovať predpis EHK 49-02 v zmysle normy Euro 1. Proti zisteniam znalca I.a predložil odporca 1/ posudok I. č. 15/2008 z 09. apríla 2008 ako aj znalecký posudok č. 50/2010 z 25. februára 2010, ktoré posudky zhodne uvádzajú, že motor vozidla mal starú normu Euro 0, z ktorého dôvodu nespĺňal svoj určujúci účel a z hľadiska ceny mal byť posudzovaný nižším koeficientom predajnosti ako 1. Nakoľko sa podľa odporcu 1/ súd prvého stupňa s týmito tvrdeniami dostatočne nevysporiadal, pričom súd návrh konfrontácie znalcov zamietol, došlo v konaní nesprávne postupu súdu, ktorý mal vplyv na stanovenie výšky škody.

V odvolaní odporca 1/ ďalej uviedol, že súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím priznal navrhovateľovu spôsobenú škodu aj vrátane DPH. Podľa odporcu DPH v danom prípade nemôže tvoriť výšku škody, pretože autobus bol dovezený z Nemecka na Slovensko a zaplatená DPH v Nemecku bola navrhovateľovi vstupom na Slovensko vrátená s tým, že navrhovateľ si následne v účtovníctve uplatnil zaplatenie DPH na Slovensku, pretože bol platcom DPH. Odporca 1/ v tejto súvislosti dodal, že ak by tvrdenia navrhovateľa o neexistencii vozidla boli pravdivé, bolo úlohou súdu zistiť, či navrhovateľ príslušnému daňovému úradu nahlásil skutočnosť odcudzenia (trvalej straty), ak áno, tak či vrátil – zaplatil vrátenú DPH. V prípade, že navrhovateľ takúto daň nevrátil, podľa odporcu 1/ potom táto daň nemôže tvoriť súčasť vzniknutej škody.

Odporca 2/ podal odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/ a f/ O. s. p. a navrhol napadnutý rozsudok v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa napriek uzneseniu

dovolacieho súdu nerozhodol o procesných úkonoch vo veci samej, a to zmeny návrhu a čiastočného späťvzatia návrhu. Odporca 2/ poukázal na to, že súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 04. októbra 2012 uznesením pripustil zmenu návrhu z alternatívneho na petit eventuálny bez uvedenia presného znenia navrhovanej zmeny, čím sa podľa odporcu 2/ súd prvého stupňa dopustil procesného pochybenia. Ďalším procesným pochybením je podľa odporcu 2/ nesprávny postup súdu prvého stupňa ohľadom čiastočného späťvzatia návrhu, kedy súd v späťvzatej časti nerozhodol o zastavení s tým, že v zápisnici z pojednávania nie je samostatný výrok reagujúci na úkon účastníka vo veci samej podľa § 96 ods. 2 O. s. p.

Odporca 2/ k hmotnoprávnemu posúdeniu veci uviedol, že v danom prípade právne úvahy smerujúce k držbe inej osoby neprichádzajú do úvahy pre zrejmú právnu neopodstatnenosť. Odporca 2/ poukázal na právnu úvahu dovolacieho súdu v tom, že pre platnosť zmluvy o nájme dopravného prostriedku medzi navrhovateľom a odporcom 1/ sa vyžadovala písomná forma a v prípade nesplnenia tejto podmienky nešlo o prevzatie veci bez právneho dôvodu, ale o prevzatie veci z neplatného právneho úkonu pre nedostatok formy, čo by znamenalo existenciu naturálnej obligácie a skúmanie vzťahu k zmluve o výpožičke a inominátnej zmluve. Odporca 2/ zdôraznil, že pre právne posúdenie je podstatné, či vec bola nadobudnutá do spoločnej držby odporcu 1/ a 2/, pričom z potvrdenia z 02. júla 1997 je zrejmé, že vec nadobudol odporca 1/, ktorý vec mal navrhovateľovi aj vrátiť. Podľa odporcu 2/ vonkajším vzťahom držby v danom prípade je vzťah navrhovateľa a odporcu 2/, pričom vzťah odporcu 1/ a 2/ je vnútorným vzťahom užívania autobusu. Podľa odporcu 2/ súd prvého stupňa nesprávne posúdil vzťah medzi ním a navrhovateľom ako vzťah na základe zmluvy o výpožičke, pretože na takýto vzťah sa vyžaduje bezplatnosť, dočasnosť užívania veci a odovzdanie veci vypožičateľovi. V prípade splnenia týchto podmienok by podľa odporcu 2/ išlo o podnikateľský nájom huteľnej veci. Odporca 2/ zdôraznil, že vozidlo prevzal od odporcu 1/ na základe zmluvy o nájme, ktoré vozidlo protokolárne vrátil odporcovi 1/ dňa 20. decembra 1997, od ktorého času už odporca 2/ nemal nad vozidlom žiadnu moc. Za nesprávnu považuje odporca 2/ aj úvahu súdu prvého stupňa, že odporca 2/ dal autobus do opravy a takto s autobusom nakladal.

K otázke posúdenia listinného dôkazu (faxové podanie z 20. mája 1998) odporca 2/ uviedol, že ak súd prvého stupňa vykonal dokazovanie oboznámením sa rozhodnutiami a ostatných výsluchov z trestného spisu vedeného v danej veci a nevykonal iné samostatné dokazovanie nemôže tento súd podľa odporcu 2/ dospieť k záveru, že okolnosti faxového podania uvádzané odporcom 2/ sú nevierohodné. Podľa odporcu 2/ ak má byť v konaní vyvodzovaná jeho zodpovednosť súd prvého stupňa sa mal podrobne zaoberať tým, v čom spočíva protiprávny úkon odporcu 2/, či medzi konaním odporcu 2/ a nevrátením vozidla existuje príčinná súvislosť.

K výške škody odporca 2/ dodal, že navrhovateľ požaduje ako súčasť škody aj DPH, ktorú však nezaplatil a z tohto dôvodu mu takáto škoda ani nevznikla, pričom v tomto smere sa odporca 2/ stotožňuje s právnou argumentáciou odporcu 1/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie odporcu 1/ a 2/ podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na vydanie veci zamietol, odporcom 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 129 037,71 eur (3 887 390 Sk) so 17,6 % úrokom z omeškania ročne od 21. decembra 1997 až do zaplatenia, vo zvyšku konanie zastavil. Súd prvého stupňa zdôraznil, že navrhovateľ neuzavrel ani s odporcom 1/ a ani s odporcom 2/ zmluvu o nájme dopravného prostriedku v písomnej forme ale iba v ústnej (vyplýva to nielen z pojednávania, ale napr. aj z vyjadrenia na č. 1. 219). Krajský súd vychádzal z toho, že navrhovateľ ako vlastník autobusu - NEOPLAN N 122 ŠPZ MY 661 AA tento odovzdal 02. júla 1997 odporcovi 1/ na začatie konania STK s tým, že tento úkon podľa súdu prvého stupňa spĺňa základné zákonné predpoklady príkaznej zmluvy podľa ust. § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka (č. 1. 6). Odporca 1/ prenajal na obdobie letnej turistickej sezóny autobus navrhovateľa (bez jeho súhlasu) odporcovi 2/, a to na základe zmluvy o prenájme dopravného prostriedku z 10. júla 1997 (č. 1. 315). Odporca 2/ vykonával v čase od 10. júla 1997 pre navrhovateľa prepravu turistov do Španielska a Francúzska, ktorý vzťah posúdil súd prvého stupňa ako zmluvu o výpožičke predmetného autobusu podľa § 659 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa mal za to, že odporca 2/ vypožičaný autobus zámerne nevrátil navrhovateľovi ale odporcovi 1/, ktorý ho nevrátil navrhovateľovi, resp. ho

mal v neoprávnenej držbe, čím obaja odporcovia spoločne a nerozdielne spôsobili navrhovateľovi škodu v jeho majetkovej sfére vyjadrenej v peniazoch vo výške 3 887 390 Sk, ktorá výška je zrejmá zo znaleckého posudku I. Súd prvého stupňa dodal, že pri určení výšky škody neprihliadol na znalecký posudok I., ktorý bol vyhotovený na objednávku odporcu 2/, pričom neprihliadol ani na námietku odporcov týkajúcu sa nárokovania škody v časti zodpovedajúcej zaplatenej DPH ako ani na námietku súvisiacu s technickou normou Euro 0, resp. Euro 1, a to z dôvodu právnej irelevancie.

Podľa § 659 zmluvou o výpožičke vznikne vypožičiavateľovi právo vec po dohodnutú dobu bezplatne užívať. Podstatnou náležitosťou zmluvy o výpožičke je dohoda o prenechaní veci na užívanie, určenie doby užívania a bezodplatnosť užívania. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že navrhovateľ udelil 21. augusta 1997 odporcovi 2/ súhlas s prevádzkou predmetného autobusu (č. l. 150, 318), ktorý súhlas svedčí o možnosti odporcu 2/ nakladať s autobusom. Odporca 2/ vykonával predmetným autobusom pre navrhovateľa dopravné služby a s tým súvisiace finančné pohľadávky (dohoda o doprave č. l. 68, odovzdanie autobusu do opravy č. l. 140) si odporca 2/ vymáhal súdnou cestou, ktorá skutočnosť vyplýva z konania vedeného na Okresnom súde Nové mesto nad Váhom pod sp. zn. 6Cb/227/1998. Nakoľko odporca 2/ bol oprávnený vec (autobus) užívať, a to v období letnej sezóny 1997 pri cestách do Španielska a Francúzska s tým, že dotknuté užívanie nebolo bezodplatné, čím v danom prípade nie sú naplnené všetky zákonné náležitosti na vyvodenie právneho záveru o vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom 2/ v zmysle zmluvy o výpožičke.

Príkaznou zmluvou podľa § 724 Občianskeho zákonníka sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť. Listinný dôkaz založený v spise označený ako Potvrdenie z 02. júla 1997 (č. l. 6) vyhodnotil súd prvého stupňa ako príkaznú zmluvu, pretože jej obsahom je prevzatie navrhovateľovho autobusu odporcom 1/ s tým, že tento vozidlo prevzal s dokladmi potrebnými pre začatie konania STK v Slovdekra Banská Bystrica. Odvolací súd konštatuje, že obsahom dotknutého Potvrdenia je aj vyhlásenie o zodpovednosti odporcu 1/ za predmetný autobus v zmysle zmluvy o prenájme dopravného prostriedku. Rovnako ako v prípade vzťahu vyhodnoteného súdom prvého stupňa medzi navrhovateľom a odporcom 2/ ani tu sa s poukazom na obsah daného Potvrdenia nie je možné stotožniť s názorom súdu prvého stupňa, že ide jednoznačne o konkrétny typ zmluvy, a to príkaznú zmluvu.

Týmto súd prvého stupňa síce správne posúdil skutkový stav veci, avšak vzťah medzi navrhovateľom a odporcami 1/, 2/ nesprávne právne posúdil, a to s dôrazom na obsah listín tvoriacich obsah súdneho spisu ako aj s dôrazom na vzájomné prejavy účastníkov konania. Uvedené skutočnosti nasvedčujú, že medzi týmito účastníkmi mohlo dôjsť k uzavretiu inominátnej zmluvy podľa § 41 ods. 1 Občianskeho zákonníka s niektorými prvkami zmluvy o výpožičke podľa § 659 Občianskeho zákonníka, prípadne príkaznou zmluvou podľa § 724 Občianskeho zákonníka. Úlohou súdu prvého stupňa preto bude v ostatnom konaní zistiť obsah práv a povinností navrhovateľa a odporcov 1/, 2/ s akcentom na právny úkon založený skôr inominátnou zmluvou ako zmluvou o výpožičke a príkaznou zmluvou. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že vzťah medzi odporcom 1/ a odporcom 2/ bol vyhodnotený súdom prvého stupňa správne, nakoľko v danom prípade ide o zmluvu o prenájme dopravného prostriedku uzavretú neplatne, keďže nebola uzavretá so súhlasom vlastníka autobusu – navrhovateľa.

Obaja odporcovia v odvolaniach ďalej namietli výšku škody v časti zodpovedajúcej zaplatenej DPH. K tejto časti priznaného nároku súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že pre učenie škody je potrebné vychádzať z takej výšky nákladov, ktoré navrhovateľ vynaložil na to, aby si mohol obstarat' vec toho istého druhu alebo podobnú vec, pričom akákoľvek kúpa takejto inej veci by bola realizovaná len za takú cenu, ktorá by v sebe obsahovala aj DPH. V tejto časti je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, pretože súd prvého stupňa nevenoval dostatočnú pozornosť námietke odporcov 1/ a 2/, ktorí počas celého súdneho konania poukazovali na to, že autobus bol dovezený z Nemecka na Slovensko a navrhovateľom zaplatená DPH v Nemecku mu bola na Slovensku vrátená, pretože bol platcom DPH. Ak by predmetné tvrdenie bolo pravdivé, náhrada DPH nemôže tvoriť súčasť vzniknutej škody. V tejto súvislosti je potrebné podrobiť skúmaniu aj vyjadrenie navrhovateľa k otázke DPH zo 06. mája 2002 č. I. 178.

K ostatným námietkam uvedeným v podaných odvolaniach, ktoré sa týkajú údajne chybného postupu súdu prvého stupňa v oblasti procesného práva (nevysporiadanie sa so zmenou návrhu a čiastočným späťvzatím návrhu) ako aj v oblasti hmotného práva (nevykonanie konfrontácie znalcov, nevykonanie samostatného dokazovania listinného dôkazu - faxového podania z 20. mája 1998) odvolací súd konštatuje, že tieto námietky nie sú dôvodné. Súd prvého stupňa sa v konaní vysporiadal so všetkými procesnými návrhmi,

nakol'ko o vytýkanej zmene návrhu z alternatívneho petitu na eventuálny rozhodol súd uznesením na pojednávaní dňa 04. októbra 2011 za účasti všetkých účastníkov konania s tým, že k čiastočnému späťvzatiu návrhu vyjadrili obaja odporcovia súhlas (č. l. 673). Súd prvého stupňa ďalej aj o návrhu odporcu 1/ na vykonanie dokazovania vypracovaním ďalšieho znaleckého posudku, konfrontáciou znalcov rozhodol uznesením na pojednávaní dňa 27. marca 2012, z ktorého dôvodu o daných návrhoch súd prvého stupňa riadne rozhodol (č. l. 790 a nasl.). Najvyšší súd SR zároveň dodáva, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že súd dostatočne odôvodnil hodnotenie dokazovania relevantnými znaleckými posudkami ako aj namietaného faxového podania. Tieto postupy súdu prvého stupňa sú v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolačí súd k námietke odporcu 1/ týkajúcej sa „zámerne tendenčného“ prekladu ponukového listu na č. l. 753 a 754 dodáva, že tento preklad bol vyhotovený dňa 13. februára 1999 I., tlmočníkom nemeckého, francúzskeho, ruského a anglického jazyka. Predmetný tlmočnický úkon bol jedným z listinných podkladov pre vypracovanie znaleckého posudku I. s tým, že tento tlmočnický úkon je zapísaný pod por. č. SP038_99NS do tlmočnickeho denníka. Preto súd prvého stupňa správne vyhodnotil návrh odporcu 1/ na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom, nakol'ko ani konfrontácia znalcov, prípadne vypracovanie nového znaleckého posudku by v danom prípade nebolo účelné s poukazom na to, že nový znalecký posudok by vychádzal z totožných listinných dôkazov, z ktorých vychádzali predošlé posudky, a to aj s akcentom na skutočnosť, že odporcom 1/ namietaný preklad ponukového listu bol vyhotovený tlmočníkom zapísaným v zozname tlmočníkov, ktorý sa v zmysle tlmočnickej doložky zaväzuje, že preložený text je zhodný s originálom. Nebol preto daný dôvod, ktorý by mohol spochybniť závery znaleckého posudku I., resp. znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva, Žilinská univerzita v Žiline.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, avšak vytknutú časť právnych vzťahov nesprávne právne posúdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. apríla 2014

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová